

28 institucions europees estableixen noves directrius per prevenir la demència

- El centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, el Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), participa en aquest grup de treball internacional que proposa serveis innovadors per prevenir l'Alzheimer
- La iniciativa, liderada per la Universitat de Ginebra (UNIGE) i els Hospitals Universitaris de Ginebra (HUG), busca implantar una nova estructura d'atenció anomenada "Serveis de Salut Cerebral"
- L'avaluació del risc, la comunicació de riscos, la prevenció personalitzada i la millora cognitiva són els quatre pilars d'aquest nou enfocament en l'àmbit de la prevenció

Barcelona, 22 de febrer de 2023 - Un grup de treball internacional liderat per la Universitat de Ginebra (UNIGE) i els Hospitals Universitaris de Ginebra (HUG), en el qual participa el Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, juntament amb científics de més d'una vintena d'institucions, ha establert un seguit de directrius per a serveis innovadors amb l'objectiu de prevenir la malaltia d'Alzheimer.

La proposta es detalla en un article publicat a la revista científica [The Lancet Regional Health – Europe](#), i inclou la creació de clíniques de memòria de segona generació, anomenades 'Serveis de Salut Cerebral' ('Brain Health Services'). Aquesta nova xarxa d'atenció inclouria serveis per a un segment de la població sense deteriorament cognitiu que desitja preservar o millorar la seva memòria, i per les quals hi ha una manca de programes específics a les clíniques actuals.

En aquest sentit el professor **Giovanni B. Frisoni, autor principal de l'estudi**, professor titular de Neurociència Clínica de la Facultat de Medicina de la UNIGE i director del Centre de Memòria HUG comenta: *"Vam basar aquest protocol en l'experiència de tots els membres del grup de treball. Algunes de les intervencions recomanades estan a punt per ser aplicades o ja estan aplicades. Altres encara estan en desenvolupament"*.

Amb 10 milions de persones afectades a Europa, l'Alzheimer és la malaltia neurodegenerativa més freqüent, i comporta una pèrdua dràstica d'autonomia per a les persones afectades i un gran impacte en els costos sanitaris. Per aquest motiu, la seva prevenció s'ha convertit en un autèntic repte social. *"Els protocols de prevenció a gran escala sobre les millores en estils de vida, com l'activitat física, l'atenció a la nutrició, o la prevenció cardiovascular, han reduït el risc de desenvolupar la malaltia d'Alzheimer o formes relacionades"*, afirma el **Dr. Oriol Grau**, responsable del Grup de Recerca Clínica i en Factors de Risc per Malalties Neurodegeneratives

del BBRC i un dels autors del treball. *“Tanmateix, la prevalença de la demència continua augmentant amb l'envelliment de la població, i s'estima que el nombre de persones amb Alzheimer a Europa es duplicarà l'any 2050”, afegeix.*

Els “Serveis de Salut Cerebral”

El aquest context, els col·laboradors del projecte han desenvolupat un nou protocol preventiu que aposta per oferir serveis innovadors de salut cerebral (o 'Brain Health Services', en anglès). En les directrius recollides, el grup investigador ha identificat quatre pilars d'aquest nou enfocament en l'àmbit de la demència i l'Alzheimer: l'avaluació del risc; la comunicació de riscos; la prevenció personalitzada i la millora cognitiva.

“La malaltia d'Alzheimer es comença a desenvolupar molts anys abans de l'inici dels símptomes; per tant, les estratègies destinades a la prevenció són crucials”, detalla el Dr. Oriol Grau. Els quatre pilars del protocol permetran que les clíniques de memòria de segona generació arribin al segment de la població de la qual la memòria encara funciona bé i que desitgen preservar-la o millorar-la. “Aquesta població no troba respostes a les clíniques actuals, i per això aquest nou model és tan rellevant”, conclou.

Una proposta innovadora

L'objectiu últim del protocol és poder donar suport i informació individualitzada a persones amb queixes de memòria subjectiva però sense alteracions objectives en tests que avaluen el seu rendiment cognitiu, similarment a l'actual protocol de gestió del risc de les malalties cardiovasculars. En aquest sentit, el procediment establert pel grup investigador té en compte els factors de risc de la malaltia d'Alzheimer o trastorns relacionats, tant genètics, com l'APOE4, o d'estil de vida o condicions com la hipertensió, la diabetis, el consum d'alcohol, l'aïllament social, l'obesitat, la pèrdua auditiva, la depressió o el traumatisme cranial. A partir d'aquesta informació, s'estableix un índex de risc que es comunica de manera precisa i comprensible al pacient seguint una sèrie de recomanacions basades en la seva personalitat i els antecedents. Finalment, s'estudien intervencions farmacològiques i no farmacològiques per reduir aquests riscos, i es brinden mètodes de reforç o estimulació de la memòria basats en exercicis, jocs i/o estimulació elèctrica o magnètica transcranial.

Referència bibliogràfica

Giovanni B. Frisoni, Daniele Altomare, Federica Ribaldi *et al.* 'Dementia prevention in memory clinics: recommendations from the European task force for brain health services', *The Lancet Regional Health - Europe*, 2023, 100576, ISSN 2666-7762, <https://doi.org/10.1016/j.lanepe.2022.100576>

Sobre la malaltia d'Alzheimer

S'estima que actualment l'Alzheimer i les demències afecten 900.000 persones a Espanya, el que es tradueix en una de cada deu de més de 65 anys i un terç de les de més de 85. Aquestes patologies relacionades amb l'edat són una de les causes principals de mortalitat, discapacitat i dependència. Si no es troba una cura efectiva i amb l'esperança de vida en augment, l'any 2050 el número de casos podria triplicar-se al món, superant el milió i mig de persones només a Espanya, fet que podria col·lapsar-se els sistemes sanitaris i assistencials.

Sobre el BarcelonaBeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El BarcelonaBeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'abril de 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la investigació per prevenir l'Alzheimer i oferir solucions que millorin la qualitat de vida de les persones afectades i la dels seus cuidadors.

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall:

BarcelonaBeta Brain Research Center

Paula Talero
ptalero@fpmaragall.org
683 28 60 06

Agència de Comunicació

ATREVIÀ
Esther Seró / David Moreno
esero@atrevia.com / dmoreno@atrevia.com
667 63 29 09 / 682 68 76 67